

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОС:

Месечно 4.50 драхме, тромесечно 13.50
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:

улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

ГРЧКИ УСПЕХ

У борби за част и слободу

На македонском фронту, или — како смо га ми, не без разлога, скоро стално називали — на нашем фронту, извршена је, у области Нонте-Љумница, једна сјајна операција: грчке трупе, потпомогнуте неким француским одредима, извршиле су 17. текућег месеца врло успешан напад и, на простору од 12 километара у дужину, продрле у непријатељске линије за 2 километра у дубину, заробивши преко 1200 непријатељских војника и запленивши знатан ратни материјал. Сутрадан, оне су прошириле свој успех и повећале број заробљеника и количину заплениеног ратног материјала, што би, с друге стране, могло значити, и да се развијање напада наставља и да га грчке трупе развијају у своју корист.

Овај успех грчких трупа има великог значаја и са политичког и са војничког гледишта, не само зато што је ово први озбиљнији успех грчких трупа од уласка Грчке у овај рат, него и због општег поверења: и у морал грчких трупа, и у њихову борбену вредност, и у солидност новог стања у Грчкој.

Многи су, после прекрета и завођења уставног режима у земљи, а у заблуди о неискоренивом утицају бившег владоца, по осећајима и раду једног туђинца, са знатном дозом сумње пратили војничке напоре нове, подмлађене, народне Грчке. Чак је таквих било и у редовима грчког народа. А у упоређивању квалитативне вредности грчке и бугарске војске врло мало их је било, чија оцена није увиђала разлику на штету вредности војске наше Савезнице, не, извесно, што се тако желело, него што се са предубеђењем погрешно веровало, да је стари режим био, знатним делом, израз народне воље.

У још већој заблуди о вредности грчке војске и готовости наоружаног грчког народа, да са поносом и чашћу уђе у коло слободних народа и принесе неизбежне жртве и за своју будућност и за будућност човечанства, живео је, срећом, и непријатељ. Он је са блазираним потцењивањем и са природном му наду-

тошћу говорио о грчкој војсци и евентуалној њеној акцији.

Све ове заблуде и сва погрешна и настрана предубеђења грчка је војска, једним сјајним нападом, из основа пољуљала и уништила, задавши непријатељу, једином природном непријатељу Грчке, озбиљан ударац и наневши му тиме осетан пораз и заслужену срамоту. Она је, сем тога, на најубедљивији начин дала доказа и о своме моралу, и о својој борбеној вредности, и о солидности става подмлађене Грчке. Тиме је знатно допринела и своје угледа и чврстости духа целог свог народа.

Искрено и свесрдно се радујемо овом првом озбиљнијем успеху грчке војске; радујемо се више — ако је то уопште могуће — но што се радује савезнички нам грчки народ; радујемо се и због своје Савезнице и због себе. У тој искреној радости, честитамо овај леп успех — и грчкој војсци и грчком народу, са жељом да он буде почетак низа грчких победа на путу ка остварењу заједничких идеала.

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

АТИНА, 20. — Нови италијански посланик на грчком двору, г. Аевано, приспео је овде.

ЛОНДОН, 20. — Отпочели су поново преговори за закључење мира између Русије и Украјине.

ПОЛИТИКА ИТАЛИЈЕ

Говор лорда Сесила

Лондон, 20. маја

Говорећи о односима између Савезника и Италије, лорд Сесил је изјавио: »Ми знамо са колико је одавности и искрености Италија помагала наше предлоге о томе да се успоставе што тешње везе између Савезника. Ми смо искрено прихватили и са великом радошћу поздравили скорашњи конгрес у Риму који представља видни знак искреног савеза између Италије и потлачених народа у Аустро-Угарској. На конгресу су се испојили: мудрост, скромност и братски дух. Он показује да италијанска влада признаје, што је у осталом рекао и Г. Орландо, да принципи на којима је заснована краљевина Италије, нису само локалне природе, него да се они шире и на међународне односе. Италија је показала да је готова да прошири на Југословене, Пољаке, Чехо-Словаке и Румуне принцип на коме је заснован и њен препо-

ројај. Она ће моћи да иде на будућности, много већој и бољој по што је била њена прошлост».

Коментаришући изјаву лорда Сесила, *Дејли Телеграф* вели: да она представља срдачан пристанак британске владе на племенити програм о ослобођењу потлачених народа који је прокламован од конгреса у Риму и одобрен од шефа италијанске владе.

СТАЊЕ У АУСТРИЈИ

Покрет Чеха и Југословена

Лондон, 20. маја.

Сазнаје се из сигурног извора: да се у Чешкој све више развијају озбиљни унутрашњи нереди. Бечки листови јављају, да је бруталност полиције толико раздражила масу, да је сва у Шкоцу запаљена бараке и општинску зграду, где су се налазили полицијски агенти. Осам полицијских чиновника напали су смрт у пламену.

Дописник *Штутгартер Најесте Нахрихте* на у Прагу телеграфиса, да догађаји који су се одиграли последње недеље у Прагу, прелазе по озбиљности све претходне манифестације.

Наје Фраје Пресе тврди: да једино издржљивост и активност оних који желе да очувају државу могу учинити да монархија преживи ову врло озбиљну кризу. С друге стране јављају: да су избили крвави нереди у Грацу и Љубљани, озбиљне борбе између Југословена и Немаца. Има много мртвих. Појединости недостају. Хрватска штампа јавља, да је у Босни објављено опсадно стање, да су избиле велике побуне и да незадовољство Југословена расте све више.

УЗАЛУДНЕ ПРИПРЕМЕ

Пред напад на италијанском фронту

Рим, 20. маја

Дописник *Трибуне* на италијанском фронту потврђује раније објављену вест, да се од пре неколико дана примењује код непријатеља велика активност, и тврди да се врши велики покрет трупа и артиљерије. Ови знаци наговештавају да ће Аустријанци отпочети напад кроз врло кратко време.

Немачка, са свим ангажована у Француској, жели да њен савезник помогне напад противу Споразума, оперишући на италијанском фронту. Аустрија, која се је прво колебала услед озбиљне унутрашње кризе, пристала је на немачки захтев.

После полемике између г. Клемансоа и Чернина цар Карло чини све што је могуће да покаже зависност и верност Хабсбургована према Хохенцолерну. Сазнаје се, да један немачки генерал у име немачког главног штаба посећује аустријске линије. Постоји уверење да је он дошао да проучи план аустријског генералштаба. Треба очекивати да ће офанзива отпочети на више сектора, али она неће изненадити италијанске трупе.

АУСТРИЈСКЕ НЕВОЉЕ

Озбиљне побуне у флоти

Лондон, 20. маја

Дописник *Тајмса* на италијанском фронту телеграфиса: да су у Италију приспеле вести да је избала велика побуна у аустријској флоти. Побуна је избила у Пуљу и Котору. Радници арсенала у Пуљу захтевали су да се укину многе дисциплинске мере. Покрет је обухватио врло брзо и посаде на лађама. Марински официри нису били у стању да умире маринце, али не изгледа да су ушли у борбу са њима. После преговора од недеље дана исцрпљени су захтевали мир.

У Котору је побуна била много озбиљнија. Шест контра-торпилери истакли су црвену заставу. Било је озбиљних сукоба између побуњеника и немачко-мађарског елемента који није учествовао у покрету. Има много мртвих и рањених. Побуњеници су однели победу. Заробили су све официре и адмирала, по том их злостављали и ухапсили, затворивши их у једну лађу у пристаништу. Побуњенац, поставши господари пристаништа, објавили су наредбе потлачане од стране одбора посада. Одбор је радио грамом саопштио своје захтеве Бечу и тражио да се одмах закључи мир. Влада је одмах послала у Котор једну дивизију флоте под командом једног адмирала. После преговора између овога и побуњеника, ови су пристали да врате лађе, али с тим да им се да писмено обећање да ће се њихови захтеви испунити и да због оваквих нереди неће никога од побуњеника казнити.

БОРБА ЗА СЛОБОДУ

Савез потлачених народа у Аустро-Угарској

Цирих, 20. маја

У меродавним бечким круговима изазвало је страховито запрепашћење сазнање о томе, да је у Прагу, поводом прославе педесетогодишњице чешког народног позоришта, закључен између представника Чехо-Словака, Југословена, Пољака, Италијана и Румуна прави савез не само противу аустријске владе, него и противу садашње др-

жавне заједнице.

У вези с тим стижу из Беча вести, да су се представници поменутих народа, на скупу у Прагу, писмено и под најстрашнијом заклетвом, обвезали, да ће до краја водити најбезобзирнију борбу за остварење слобода и независности својих народа и да ће — а то је бечке кругове највише узнемирало — употребити сва средства да што пре доведу Двојну Монархију до бесповратног расула, сматрајући то као најважнији и први услов за остварење идеала потлачених народа.

Није још апсолутно сигурно, да ли су ова обавештења бечких кругова тачна; али, судећи по ономе што се догађа у Монархији, нарочито у Чешкој и југословенским земљама, и по предузетим мерама од стране аустријске владе, Двојна Монархија иде доста брзим темпом у сусрет своје неизбежне катастрофе.

ВОЉА АМЕРИКЕ

Говор председника Вилсона

Вашингтон, 20. маја

На заједничкој седници парламента и сената, приликом изгласавања нових ратних пореза, председник Вилсон је држао следећи говор: »Зар нисте, господо, осетили да се је, од онога дана када посламо нашу омладину на другу страну Океана, народна енергија повећала? Ја мислим да ову појаву можете видети у општем полету: да амерички народ није решен само да води овај рат до коначног триумфа, него и да је готов да узме на се све тешкоће и да усвоји све потребне жртве, да би се постигао тај триумф. Никада као данас нисмо били тако горди што смо Американи, данас када се савршено остварује све оно што смо рекли и све оно што смо предвидели за наш народ.

Једина жеља америчког народа јесте та, да види да Сједињене Државе даду другоме слободу коју оне уживају. Он мисли на све народе који трпе и који су потлачени. Он види најзад племениту употребу коју чини од свога богатства и своје силе. Он не штеди своју крв, свој новац, како би и други народи присуствовали једног дана појави зоре, чија ће зраци донети право, правду и мир. Ако ми клонемо од умора, нека нам онда тај народ командује у раду. Ми морамо добити рат. Ми нисмо само у средини рата, него на његовој кулминационој тачци. Сви присутни бурно су апламовали говор председника Вилсона.

ПЛЕМЕНИТА ПАЖЊА

Леди Пејет према нашим избеглицима

Le Petit Marseillais доноси:

»Приликом ускршњих празника, племенита и љубазна Леди Пејет позвала је, као и сваке године у осталом, срп-

ску колонију из вароши Кана и Антибе, на своје дивно имање које се налази на друму за Пегома.

После изванредне закуске, обогате српским народним јелима и црвеним ускршњим јајима, нећака Леди Пецет поделила је играчке српској деци. Интимну и искрену свечаност увеличали су музика српске песме и говор српског професора у гимназији у Кану, у коме је овај славио неукротиму храброст српске војске и изложио наде у препорођај племените српске земље. Он је нарочито захвалио на искреном дочеку српске добротворке Леди Пецет и одушевљено је истакао њену смелост и оданост за време балканског и аустро-немачког рата. У то доба њен супруг је био представник Велике Британије у Београду. Леди Пецет је одмах организовала болницу Енглеског Црвеног Крста и као шеф те болнице она је била оболела од тешке заразне болести тифуса. Тако исто сви Срби, захваљујући великим услугама које је она учинила њиховој отаџбини, воле је искрено и њихова љубав иде до обожавњања.

Ова српска колонија бројала је 130 лица, између којих пуковници Бешевић и Гајић, професори Попадић и Николић, свештеник Мајстороваћ, г-ђе Драшковић и Павлашевић, и многи други српски официри и војници, као и сви српски ученици из општинског колежа.

Ова фамилијарна и искрена свечаност оставила је најпријатнију и најблагодарију успомену код свију присутних. Она је била израз енергије тога храброг и достојног народа који, и поред несрећа, никада није хтео да подлегне понижењу сепаратног мира.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

У ери грађанских ратова

Лондон, 20. — Званичан коминике Леџинове владе јавља: да је анархистички покрет у Москви угушен после огорчене борбе. Укупно је више од 500 анархиста и растушено више од 80 анархистичких удружења. Приликом угушивања покрета учествовало је пет хиљада војника. Губитци анархиста нису још познати. Успостављен је ред. Бомбардовање је проузроковало велике материјалне штете у вароши.

Петроград, 20. — Једна депеша из Ростова на Дону јавља, да трупама, које су концентрисане у правцу Јекатеринодара, командује велики кнез Николај Николајевић. Ова вест још није потврђена.

Лондон, 20. — Морнинг Пост сазнаје из Штокхолма да је објављено присуство

Корниловљеве армије јужној тује глас о смрти бившег генерала од Москве. Ова вест демантералисима.

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментари и појединости

Париз, 20. — Париски листови, коментаришући развоје борбе, веле, да ће немачку бујицу зауставити интервенција француских резерви. До сада су ангажоване трупе у ограниченом броју и тиме се објашњава немачко надирање до долине Марне.

У »Журнал де Деба« Анри Биду пише: непријатељ мора рачунати на учешће француских резерви, чија ће се акција осетити послетек петог дана офанзиве. У току борбе наши су авијатичари били надмоћнији у ваздушним сукобима. За три дана оборена су 42 немачка апарата. У опште, непријатељ је обилно искористио први успех, али ми имамо права да са поуздањем очекујемо потребан одговор са наше стране.

Пти Паризијен каже: Ситуација није ни мало опасна, нити пак може да измени поуздање које имамо у нашу војску.

Лондон, 20. — Енглески листови врло пажљиво прате развој офанзиве.

Вестминстер Газет пише: Ако се немачки план састоји у томе да се генералисим Фош примора да пошаље главне своје резерве на Ен, а да Немци врше главни напад на ком другом сектору, онда је он изложен потпуном неуспеху.

Глоб веле, да је време за непријатеља драгоцено. Главни немачки штаб зна да је сада моменат за коначан резултат. Али на срећу немачки војни шефови нису обдарени тако jakim нервима и светлом визијом као што је генералисим Фош.

Париз, 20. — Сви војни критичари наговештавају да је ситуација озбиљна, али цене да она пружа све више и више успокојавајуће симптоме. »Под првим ударом—веле они—морали смо да се повучемо, али се држимо на Ену и наши јаки против-напади јесу уводу заустављање непријатеља. Најзначајнији део садашње офанзиве је борба Немца код Ноајона и Шато-Тиереа. Надирање непријатеља ка парку мора привући сву пажњу.

Ом Либр констатује, да је непријатељски план да нас привуче на југ, како би извршио главни напад на запад, успео само у првом налету. Остатак плана је осуђен на пораз.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Са нашег фронта

Српски званичан извештај
Солун, 20. маја

Ноћас смо митраљеском ватром одбили и растерали непријатељску патролу у долини Вистрице. Наши авијатичари бомбардовали су веома успешно непријатељске логоре у области Хуме, бацајући преко пола тоне експлозива.

Франц. коминике

Париз, 20. маја

Непријатељ је наставио своје надирање на фронту Соасон-Шато-Тиери. У области Соасона и на линији Шоден-Виерзи француске трупе врше енергичне против-нападе потисле су непријатеља са тога фронта, задобиле свуда терена и заробиле више стотина војника.

Јужно од Соасона непријатељ је заустављен на Кризи. Јужније, Шоден и Виерзи, који су више пута прелазили из руке у руке, остали су најзад, после огорчене борбе, у француским рукама.

Вођена је такође јака борба у области Шуй-Неи и Сен Фрон. Француске су трупе разбиле непријатељске нападе и одржале своје положаје одмах источно од ових места. На обали северно од Мар-

не претходна непријатељска оделања допрла су до Вернеја. На десном француском крилу водиле су се живе борбе на друму Дорнан-Ремс. Ситуација је непромењена северозападно од Ремса.

Доцније. — Јуче су вођене јаке борбе на целом фронту између Оазе и Марне. Француске су се трупе, пред бројно надмоћнијим непријатељем повукле, наневши му страховите губитке. Између Оазе и Ена француске су се трупе утврдиле на положајима северно од шуме Карлон и на висовима западно од Одињкура до Фонтеоа? Одбијени су сви немачки напади западно и јужно од Соасона и северно од Виерзи.

Јужније борба је била још жешћа. С једне и друге стране Урка, Немци су заузели Шуй-Неи-Сен Фрон. Француске се трупе боре на линији Вилен-Елон-Ороа-Монтје-Етрепили. Оне држе Шато-Тиери на обали северно од Марне. На десном крилу, у области друма Дорнан-Ремс Французи су одржали своје положаје и поред непријатељског притиска.

Југо-источно од Ремса француске су трупе извршиле енергичан против напад, повратиле Фор де ла Помпелен на железничкој прузи и све

железничар по акту бр. 23274.

2. Владимир Васиљевић председник општ. по акту бр. 4643.

3. Душан Н. Аранђеловић обвезник по акту бр. 25403.

4. Мијат Марковић обвезник по акту бр. 24021.

5. Милан Бокић чувар шума по акту бр. 3966.

6. Миленко Стефановић инваљид по акту бр. 2295.

7. Милутин Јордаџијевић по акту бр. 3180.

8. Милан Тодоровић, служ. општ. Беогр. по акту бр. 7338.

9. Никола Пејовић, тргов. из Зајечара по акту бр. 26556.

10. Светозар Миловуковић, добровољац по акту бр. 2898.

11. Тодор Цветковић, Здравко Митровић.

Славко Јевремовић, Бранко Мркушић, Тодосије Радовић, Милан Брашковић, Милутин Митић обвезници, који

су радили на раскопавању изгореле зграде Финансиске Делегације, сви по акту 23.282.

Из канцеларије Финансиске Делегације у Солуну 17. маја 1918. године.

СРПСКИ МАГАЦИН ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА

Навагија Лимбо ул. бр. 36

пошавши од хотел Париза

ка Покривеној Чаршији

прва улица десно

у непосредној близини Бур-

мали цамије

Има на стоваришту разне

сортне гарантирано чистог природног вина у бурадима и фла-

шама, које нарочито препоручује српским менаџама. Ма-

гацин је обилно снабдевен коњаком, ликерима, ракијом

и осталом робом. Продаја на велико и на мало. Цене умерене.

20—30

изгубљене положаје и заробиле 200 војника.

Енглески коминике

Лондон, 20. маја

У току борби у шуми Авели наше су трупе прошириле своје положаје и заробиле 30 војника. На осталом фронту узајамна артиљеријска борба. У току маја заробили смо 1129 војника и 29 официра.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

НАСЛЕДНИК ПРЕСТОЛА У СОЛУНУ

Његово Краљевско Височанство Наследник Престола Александар Врњачко се јуче с фронта у Солун.

ПРИВРЕДНИ ПИТОМЦИ

Министарство Народне Привреде тражи 20 питомаца за средње пољопривредне школе у Италији.

Кандидати треба да су свршили четири разреда гимназије и да по могућству имају нижи течајни испит. Уз то треба да су ван војне обавезе или оглашени неборци или привремено неспособни.

Пријаве с доказима треба што пре послати Делегату Министарства Просвете с тачним назначењем садашње адресе.

БАТАЉОН ВУДРО ВИЛСОН

Југословени у Сједињеним Америчким Државама образовали су, сем других добровољачких одреда, који крећу за солунски фронт да се са својом браћом из Србије боре за ослобођење и уједињење у независну државу, и један батаљон одабраних добровољаца, коме су, како је јављено, из великог поштовања и захвалности према Председнику велике америчке Републике, дали име: Батаљон Вудро-а Вилсона. Сви амерички листови поздрављају овај корак америчких Југословена и том приликом истичу: да ће Америчке Сједињене Државе, које се боре за право и слободу, знати и хтећи да и од своје стране допринесу уједињењу и независности Срба, Хрвата и Словенаца.

ОПЕРА

Стигла је у Солун трупа Грчке Народне Опере под управом г. Д. Лавранге. Синоћ је давала прву представу. Нечерас даје Вердиеву оперу у 4 чина: Ернани. Почетак је у 9 и по часова.

КУРСЕВИ ЗА ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

Делегат Министарства Просвете, у име одбора, моли сву г. г. официре и чиновнике, који су му се пријавили за курсеве за француски језик, да дођу у бараке Српско-Француске школе, ради саопштења о подели на одељења и часове, у поведељник, 21. овог месеца (Цар Константин и Царица Јелена), и то у 6 сахата они који су се пријавили за часове од 6 до 7 са-

Италиј. коминике

Рим, 20. маја

Наша је артиљерија тукла непријатељске положаје између језера Гарде и реке Адиде и на платоу Азијаго. Узајамна артиљеријска активност код Бренте. Одбијене су непријатељске патроле код Монтичела и Монтекорно. Оборена су четири непријатељска аероплана.

хати, и у 7 сахата они, који су се пријавили за часове од 7 до 8.

Моле се да дођу неизоставно сви пријављени. Ко се још није пријавио, може се пријавити и тога дана.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

ЦИРИХ. — Цар Карло посетио је италијански фронт. Ова се посета сматра као предзнак борби на италијанском фронту.

АТИНА. — Инструктор грчке војске генерал Борло одликован је великим Крстом Св. Спаситеља.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Москва, 20. — Нереди и побуне у Украјини све су крвавији и свакога дана све јача. Сељаци не пристају да уступе Немцима своје жито. Свакодневно се воде борбе између немачких и украјинских трупа.

Цирих, 20. — Отпочели су нереди и у Бугарској. Велике оскудице и терор Немца озлоједили су народ противу Фердинанда, за кога се отворено говори да је »Лутка Кајзерова«.

Цирих, 20. — Јављају из Цариграда да су и у Смирни избиле велике побуне. Војска, која је послата да угуши побуне, прешла је побуњеницима. Побуњенике потпомаже и снабдева храном сам народ из околине. Раздор између младотурских првака, а нарочито између Енвер паше и Талат паше, имао је јаког утицаја на побуњенике, и због тога је отежано угушивање побуна.

Атина, 20. — Естија јавља, да један грчки бегунац из Једрена тврди, да су Бугари са свим евакуисали Сера.

Са солун. фронта

Француски коминике

Солун, 20. маја

У току последње ноћи непријатељ је поново покушао да поврати изгубљене положаје на Сркади Легену, али је био са свим одбијен. Бугари су претрпели губитке. Грчке јединице, развијајући свој успех, уништиле су јако утврђене отпорне ровове у близини нових линија. У току ових локалних операција заробљено је још стотину војника.

Непријатељске трупе испољавају велику нервозу, трошећи безуспешно артиљеријску и митраљеску муницију. Наша је артиљерија ућуткала неколико непријатељских батерија.

Савезнички авијатичари, господари у ваздуху, бацили су од прилике пет тона експлозива на непријатељске логоре. Изазвани су велики пожари.

Наши су авијатичари бацали бомбе и тукли митраљезима аутомобилску комору. Приморан је да се спусти један непријатељски аероплан.

Одговорни уредник:
Алекса Грдановић;
Штампариа »Велика Србија«

САОПШТЕЊА

— Извештавамо сроднике и пријатеље да је данас у 8 часова пре подне испустио своју племениту душу наш непрежаљени стриц Драгутин Милосављевић активни пешад. поручник делегат шунад. дивизије за пријем хране. Сахрана ће бити 21 ов. мда у Зејрићком гробљу, у 8.30 пре подне. Ожалостљени браћанци: Капетан Новица монопол. подназорник Сретен и порезник Милан.

— Ниже именована лица позивају се, да предстану Финансијској Делегацији у Солуну ради пријема новца или, ако су на фронту, да јаве тачне адресе, како би им се испослао новац преко команде.

1. Аранђел Каранфиловић